

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul XII nr. 140

August 2009

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- August 2009: expectații negative în industrie; temperare a optimismului în construcții2
<i>Evoluția producției</i>	- Ușoară scădere a producției industriale; trend ascendent în construcții3
<i>Stocuri</i>	- Produse finite: absorbție în industrie; acumulare în construcții Materii prime: ușor deficit în industrie; excedent marginal în construcții6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Insuficiența cererii – principala cauză de limitare a producției în industrie și construcții.....7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Accelerare a trendului descendent în industrie; încetinire a angajărilor în construcții8
<i>Prețuri de producție</i>	- Creștere marginală a prețurilor de producție în industrie; stabilitate în construcții.....9
<i>Investiții</i>	- Posibilă stagnare a investițiilor în industrie; ușoară restrângere în construcții10
<i>Profitabilitate</i>	- Scădere a ratei profitabilității în industrie; stabilitate în construcții.....11
<i>Secțiune de grafice – evoluții sectoriale</i>	12
<i>Precizări metodologice</i>	16

*Tendințe
generale*

August 2009: expectații negative în industrie; temperare a optimismului în construcții

Rezultatele sondajului de conjunctură realizat de BNR pentru luna august indică o evoluție în general nefavorabilă a principalilor indicatori economici din industrie, care încorporează însă o componentă sezonieră semnificativă (derularea concediilor de odihnă și efectuarea unor lucrări de revizie tehnică a capacităților de producție). Activitatea de construcții se menține pe o traiectorie crescătoare, o contribuție importantă revenind condițiilor climatice favorabile.

Producția industrială va consemna o posibilă restrângere de volum, dar de intensitate scăzută, nivelul negativ al soldului conjunctural¹ (-5 la sută) fiind destul de apropiat de zero. Nici pe termen mai lung nu se întrevide o redresare a activității industriale, în condițiile în care soldul opiniilor aferent volumului total al comenzilor a scăzut de la +3 la sută la -18 la sută. În schimb, activitatea de construcții își va menține tendința ascendentă (sold conjunctural: +37 la sută), însă dinamica portofoliului de comenzi va înregistra o posibilă încetinire de ritm comparativ cu luna iulie.

Estimările operatorilor industriali indică absorbția în continuare a stocurilor de produse finite, în timp ce în construcții se întrevide o nouă majorare a disponibilului. Nici în privința stocurilor de materii prime expectațiile operatorilor industriali nu diferă de cele formulate în iulie – disponibilul se va situa ușor sub cota normală; în construcții se preconizează ușoare acumulări peste nivelul normal. Cu toate acestea, în ambele sectoare, majoritatea respondenților continuă să anticipeze o dimensiune normală a stocurilor de materii prime.

Insuficiența cererii va reprezenta și în luna august principala constrângere pentru buna desfășurare a activității atât la nivelul companiilor din industrie (în opinia a 40 la sută din numărul respondenților), cât și din construcții (49 la sută). Pe următoarele poziții se situează blocajul financiar, ratele ridicate ale dobânzilor la credite și deprecierea monedei naționale.

Companiile industriale vor efectua noi disponibilizări de personal, evoluție sugerată de deteriorarea cu încă 10 puncte procentuale a valorii negative a soldului conjunctural (până la -46 la sută). În construcții, dimensiunea personalului angajat își va păstra tendința ascendentă, însă înjumătățirea soldului conjunctural sugerează temperarea acestui proces comparativ cu luna iulie.

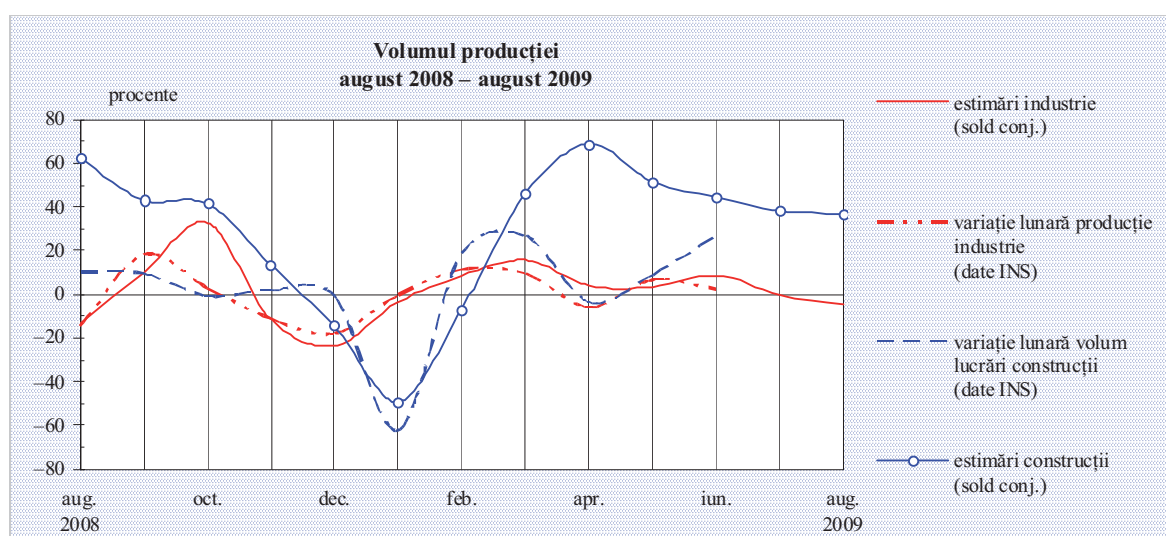
Prețurile producției industriale vor consemna o dinamică pozitivă (sold conjunctural: +12 la sută), însă de intensitate redusă, în condițiile în care peste două treimi din totalul respondenților nu vor opera modificări față de luna anterioară. În sectorul construcțiilor, prețurile vor rămâne neschimbate, potrivit opiniei a 90 la sută dintre participanții la sondaj.

Estimările formulate de participanții la sondaj pentru luna august indică stagnarea investițiilor în industrie și o posibilă restrângere (de mică amplitudine) în construcții. În privința profitabilității, sectorul industrial ar putea înregistra din nou o ușoară pierdere, în timp ce în construcții este posibilă stoparea traiectoriei ascendente a ratei profitabilității, având în vedere că soldul conjunctural pozitiv s-a redus semnificativ, plasându-se la un nivel apropiat de zero (+5 la sută).

¹ Soldul conjunctural exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile.

Ușoară scădere a producției industriale; trend ascendent în construcții

În luna august, activitatea industrială va consemna o posibilă restrângere de volum, însă traiectoria este puternic afectată de sezonalitate (derularea perioadei de concedii și efectuarea de revizii tehnice). Evoluția va avea o intensitate scăzută, nivelul negativ al soldului conjunctural (-5 la sută) fiind destul de apropiat de zero. În sectorul construcțiilor, producția își va menține tendința ascendentă (sold conjunctural: +37 la sută).

Volumul
producției:
industrie ↓
construcții ↗

Perspectiva nefavorabilă privind producția industrială este atribuită în principal segmentului prelucrător (inversare de semn a soldului conjunctural de la +10 la sută în iulie la -4 la sută în august), în timp ce sectorul extractiv va cunoaște o revigorare (sold al opiniilor: +65 la sută), iar activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde își va încetini ritmul de scădere (sold conjunctural: -19 la sută, față de -60 la sută). Opiniile cele mai ferme în sensul restrângerii volumului de activitate au fost formulate de respondenții din industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: -56 la sută), luna august reprezentând perioadă de concedii atât pentru principalul producător de autoturisme, cât și pentru o serie de companii cu activitate conexasă. Scăderi de producție sunt anticipate și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, precum și în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (sold conjunctural: -50 la sută, respectiv -30 la sută). În plus, merită menționată decelerarea de ritm estimată de respondenții din industria alimentară și de cei din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, sugerată de reducerea soldului conjunctural pozitiv la aproximativ o treime din nivelul lunii iulie. Stabilitatea producției este anticipată de 97 la sută dintre companiile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, dar și de toți respondenții din activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor.

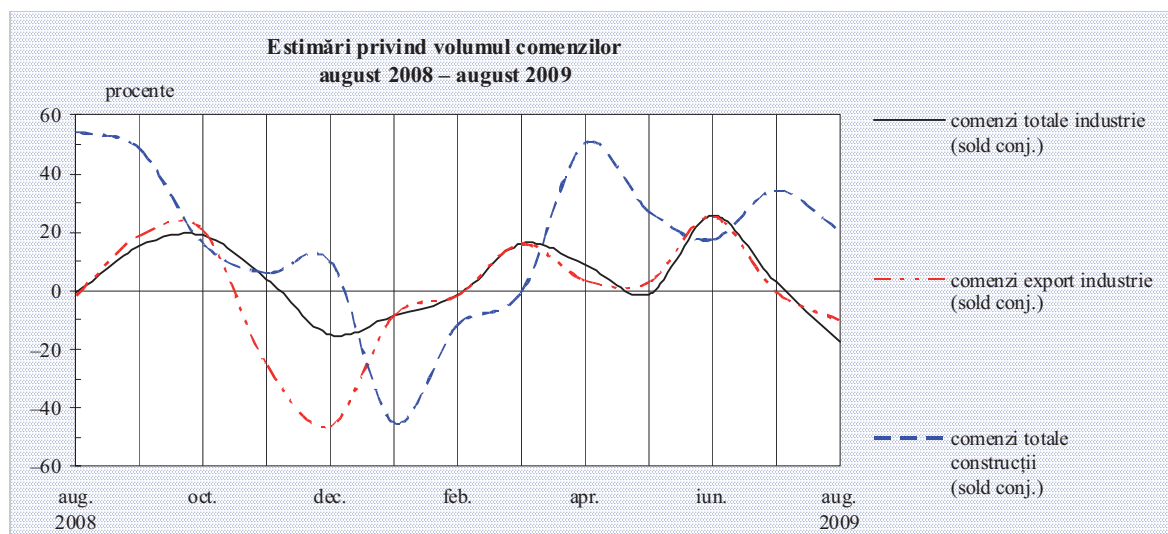
Nici pe termen mai lung nu se întrevede o redresare a activității industriale, în condițiile în care soldul opiniilor aferent portofoliului total al comenzilor a scăzut de la +3 la sută la -18 la sută. În schimb, operatorii din construcții anticipează creșterea în continuare a acestui indicator, însă într-un ritm posibil mai lent față de intervalul precedent (soldul conjunctural a coborât de la +34 la sută la +21 la sută).

Expectații negative în ceea ce privește volumul total al comenzilor se conturează îndeosebi în industria mijloacelor de transport, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (solduri conjuncturale de aproximativ -59 la sută), dar și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, potrivit estimărilor tuturor respondenților de profil. În acest context, trebuie evidențiate și anticipațiile pentru industria alimentară, reducerea soldului opiniilor la mai puțin de jumătate din nivelul lunii anterioare (până la +18 la sută) sugerând o posibilă încetinire a dinamicii cererii totale. Nu întrevăd modificări ale acestui indicator circa 97 la sută dintre managerii din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, precum și toți respondenții din activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor.

Evoluții în industrie	Iul. 2009	Aug. 2009
Producția	⇒	⇩
Comenzi noi - total, din care:	⇒	⇩
Comenzi noi pentru export	⇒	⇩
Gradul de utilizare a capacităților de producție	73%	65%

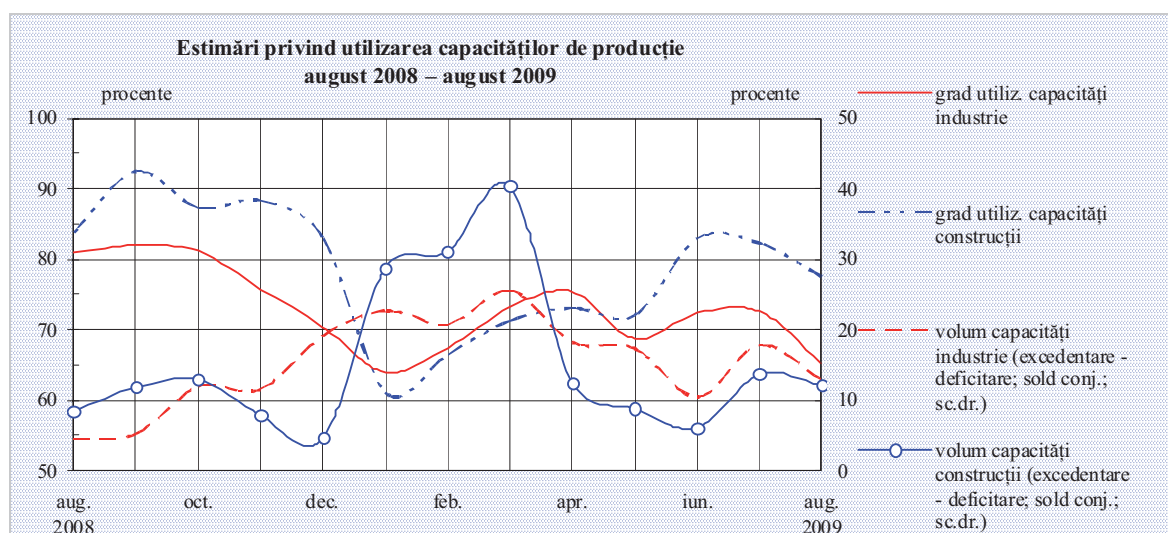
Similar lunii anterioare, deteriorarea perspectivei privind volumul comenzilor din industrie este parțial atribuită cererii externe, soldul opiniilor coborând la -10 la sută.

Traectoria va fi indusă în principal de comprimarea portofoliului de comenzi pentru export întrevăzută de respondenții din industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: -64 la sută), industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (-88 la sută), dar și din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (-22 la sută). Stabilitatea indicatorului este preconizată de 97-98 la sută dintre managerii companiilor din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și din activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor.

Volumul comenzilor: industrie ↘ construcții - creștere mai lentă

Restrângerea sezonieră a activității de producție în luna august datorată derulării concediilor de odihnă și efectuării de revizii tehnice se va resimți și în evoluția gradului de utilizare a capacităților de producție, al cărui nivel mediu va consemna o ușoară diminuare, atât la nivelul sectorului industrial (până la 65 la sută), cât și în construcții (77 la sută). În industrie, cele mai bune performanțe sunt întrevăzute pentru companiile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (91 la sută), dar și din industria extractivă, industria prelucrării lemnului, industria de mașini, echipamente și aparate electrice și din industria alimentară (niveluri cuprinse între 75 și 83 la sută). La extremitatea opusă se vor situa industria mijloacelor de transport (33 la sută) și industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (59 la sută).

Gradul de utilizare a capacităților de producție: ↘

Majoritatea companiilor din cele două sectoare economice analizate vor continua să dispună de un volum suficient al capacităților de producție, în acest sens pronunțându-se peste 82 la sută din totalul respondenților cu activitate industrială și de construcții. Estimările cele mai ferme în acest sens au fost formulate de circa 94 la sută din numărul total al respondenților din industria

mijloacelor de transport și din sectorul extractiv, dar și de toți managerii din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari. Un volum excedentar este preconizat în activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, industria materialelor de construcții și în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (soldurile conjuncturale pozitive variază între 23 și 98 la sută).

Stocuri

Produse finite: absorbție în industrie; acumulare în construcții

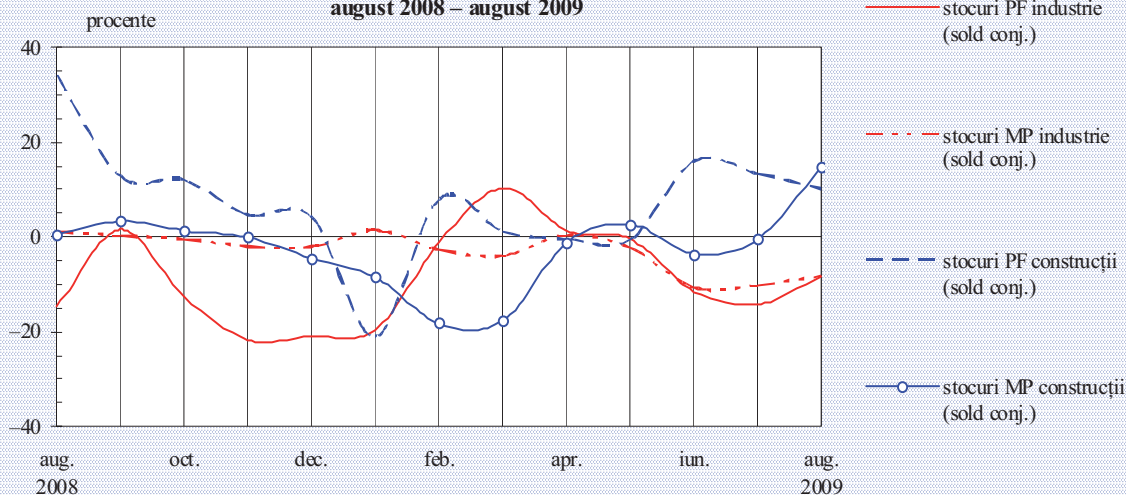
Materii prime: ușor deficit în industrie; excedent marginal în construcții

Estimările operatorilor industriali pentru luna august indică posibila menținere pe trend descendent a stocurilor de produse finite (sold conjunctural: -8 la sută). În construcții, peste 80 la sută dintre respondenți anticipează stabilitatea sau creșterea stocurilor, în timp ce soldul opiniilor continuă să se situeze la un nivel pozitiv relativ ridicat (10 la sută).

Evoluții în industrie	Iul. 2009	Aug. 2009
Stocurile de produse finite	↘	↘
Stocurile de materii prime	↘	↘

Similar lunii precedente, anticipații în sensul absorbției stocurilor au fost formulate îndeosebi de operatorii din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, precum și din sectorul extractiv și industria materialelor de construcții (soldurile conjuncturale sunt cuprinse între -19 și -60 la sută). Creșteri ale stocurilor de produse finite sunt mai probabile în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (+48 la sută), în timp ce stabilitatea indicatorului este estimată de cel puțin 82 la sută din numărul total al companiilor din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria de mașini, echipamente și aparate electrice, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor.

**Estimări privind stocurile de produse finite și de materii prime
august 2008 – august 2009**

Stocuri PF:
industrie ↘
construcții ↗
Stocuri MP:
ușor deficit în
industrie;
ușor excedent în
construcții

Nici în privința disponibilului de materii prime așteptările operatorilor industriali pentru luna august nu diferă de cele formulate în intervalul precedent – stocurile se vor situa ușor sub cota normală (sold al opiniilor: -8 la sută). Responsabilă pentru această evoluție rămâne industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (sold conjunctural: -39 la sută). În construcții însă se întrevăd ușoare acumulări de materii prime peste nivelul normal (sold conjunctural: +15 la sută). Cu toate acestea, în ambele sectoare, majoritatea respondenților continuă să anticipeze o dimensiune normală a stocurilor – în construcții, ponderea opiniilor de acest tip este de circa 75 la sută, în timp ce în industrie ponderea depășește 85 la sută – această variantă de răspuns este întâlnită îndeosebi în industria mijloacelor de transport, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor, industria de prelucrare a lemnului și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde.

*Factori care
frânează
producția*

Insuficiența cererii – principala cauză de limitare a producției în industrie și construcții

Aproximativ 40 la sută dintre companiile industriale și 49 la sută dintre operatorii din construcții invocă influența restrictivă a cererii asupra bunei desfășurări a activității de producție din luna august. Ramurile cele mai afectate rămân industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (ponderea răspunsurilor variază între 62 și 100 la sută).

Influența nefavorabilă a blocajului financiar va fi resimțită de aproximativ o cincime din numărul total al participanților la sondaj. Cele mai ferme opinii în acest sens provin din industria extractivă (în cazul a circa 70 la sută dintre managerii intervievați), industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (50 la sută), industria de mașini, echipamente și aparate electrice (38 la sută), industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (36 la sută), dar și din sectorul construcțiilor (31 la sută).

Ponderea respondenților care invocă impactul negativ al creșterii ratelor dobânzilor la creditele bancare a fost de 9 la sută, influența acestui factor fiind mai vizibilă în industria de prelucrare a lemnului și în industria de mașini, echipamente și aparate electrice (22-23 la sută din numărul total al companiilor în fiecare caz).

Alți factori de frânare a producției sunt deprecierea monedei naționale (în opinia a circa 7 la sută dintre companii) și lipsa materiilor prime (pentru 6 la sută dintre respondenți).

*Utilizarea
forței
de muncă*

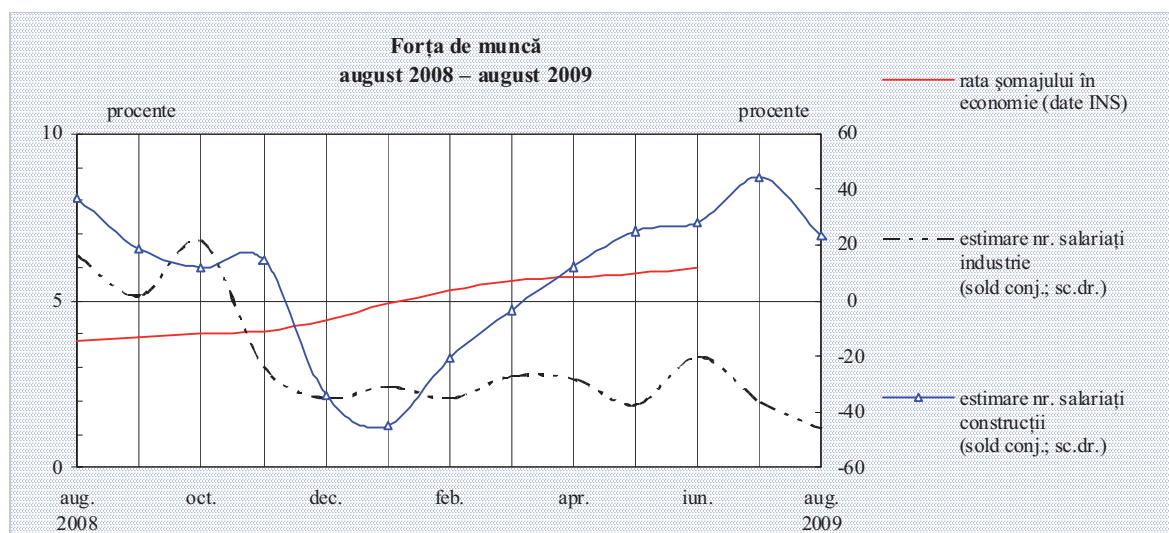
Accelerare a trendului descendent în industrie; încetinire a angajărilor în construcții

În luna august, companiile industriale vor efectua noi disponibilizări de personal, evoluție sugerată de deteriorarea cu încă 10 puncte procentuale a valorii negative a soldului conjunctural (până la -46 la sută). În sectorul construcțiilor, dimensiunea personalului angajat își va păstra tendința ascendentă, caracteristică sezonului cald al anului, însă înjumătățirea soldului conjunctural (până la +23 la sută) sugerează temperarea acestui proces comparativ cu intervalul anterior.

Numărul de salariați se va diminua în majoritatea ramurilor industriale, ajustările cele mai puternice urmând a se înregistra în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria extractivă, industria materialelor de construcții și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (soldurile opiniilor variază între -54 la sută și -97 la sută).

Stabilitatea numărului de salariați a fost anticipată de cel puțin trei sferturi din totalul respondenților din industria alimentară, industria mijloacelor de transport, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, dar și de toți managerii companiilor cu activitate de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor.

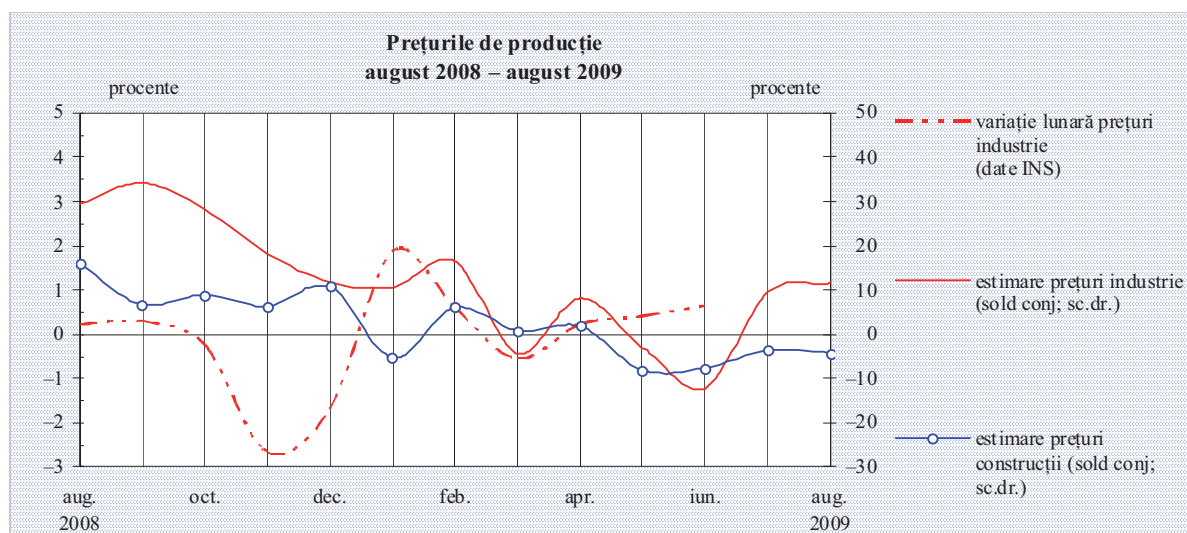
*Numărul
de salariați:
industrie ▼
construcții -
creștere mai
lentă*

Creștere marginală a prețurilor de producție în industrie; stabilitate în construcții

Prețurile producției industriale vor consemna o dinamică pozitivă (sold conjunctural: +12 la sută), însă de intensitate redusă, în condițiile în care peste două treimi din totalul respondenților nu vor opera modificări față de luna anterioară. În sectorul construcțiilor, prețurile vor rămâne neschimbate, potrivit opiniei a 90 la sută dintre participanții la sondaj.

O creștere a prețurilor de producție este mai probabilă în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (sold conjunctural: +62 la sută, respectiv +38 la sută). Stabilitatea indicatorului este anticipată de cel puțin 91 la sută dintre respondenții din industria mijloacelor de transport, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, industria de mașini, echipamente și aparate electrice, precum și de toate companiile din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor. Micșorări ale prețurilor vor fi operate mai ales în industria materialelor de construcții și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (sold conjunctural: -47 la sută, respectiv -23 la sută).

*Prețuri de
producție -
industrie:
creștere ușoară;
construcții →*

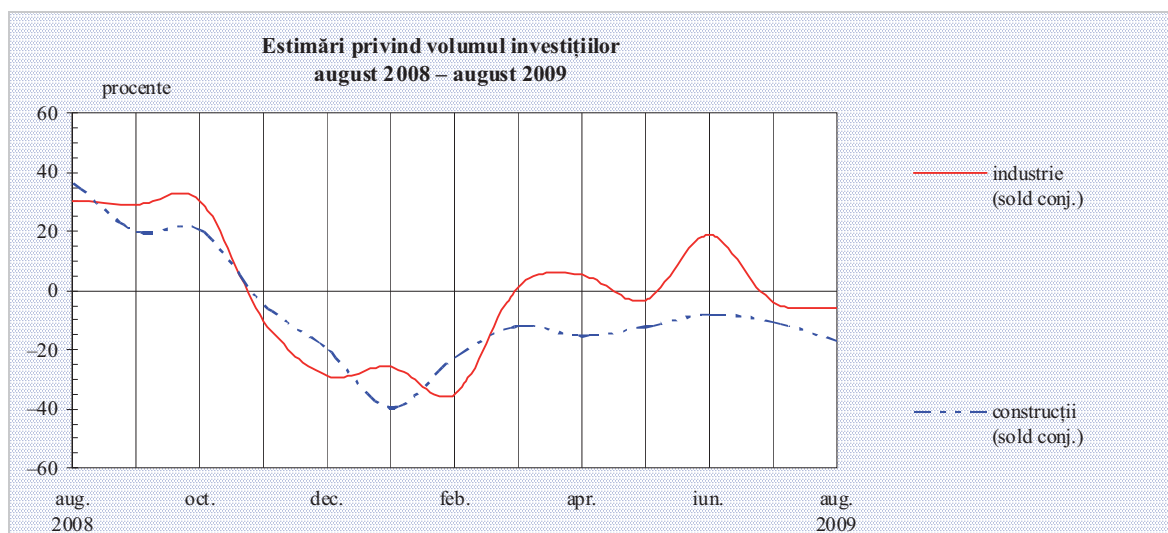
Investiții

Posibilă stagnare a investițiilor în industrie; ușoară restrângere în construcții

Estimările formulate de operatorii industriali pentru luna august indică menținerea investițiilor la un nivel asemănător celui din perioada anterioară, dat fiind faptul că aproximativ jumătate din totalul managerilor intervievați nu întrevăd modificări la acest capitol, iar soldul opiniilor se plasează în continuare pe un palier ușor negativ (-6 la sută). În construcții, expectațiile rămân ușor pesimiste, având în vedere că soldul conjunctural își păstrează traiectoria descrescătoare (-17 la sută), iar două treimi dintre respondenți anticipează stabilitatea cheltuielilor de capital comparativ cu luna precedentă.

Singura ramură cu o perspectivă favorabilă bine conturată este activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (sold conjunctural: +59 la sută). La extremitatea opusă se situează industria mijloacelor de transport, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria materialelor de construcții, industria alimentară și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (solduri conjuncturale cuprinse între -32 și -62 la sută). Efortul investițional se va menține neschimbat în cel puțin 84 la sută dintre companiile din sectorul extractiv, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și din activitatea de tipărire și reproducere pe suporti a înregistrărilor.

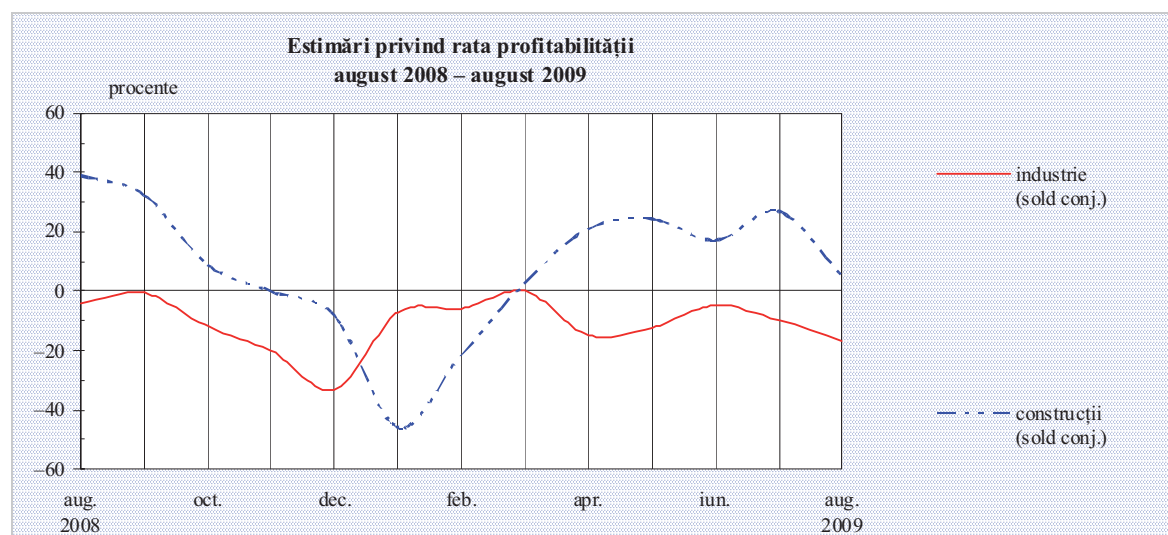
Investiții:
industrie →
construcții ↘

Scădere a ratei profitabilității în industrie; stabilitate în construcții

Sectorul industrial ar putea consemna în luna august o nouă pierdere de profitabilitate, soldul opiniilor deteriorându-se cu încă 7 puncte procentuale față de intervalul precedent (până la -17 la sută). Evoluția rămâne însă de amplitudine moderată, dat fiind faptul că jumătate din numărul respondenților continuă să anticipeze stabilitatea indicatorului. Sectorul construcțiilor va cunoaște o posibilă stopare a traiectoriei ascendente a ratei profitabilității, având în vedere că soldul conjunctural s-a redus de aproape 6 ori, plasându-se la un nivel apropiat de zero (+5 la sută).

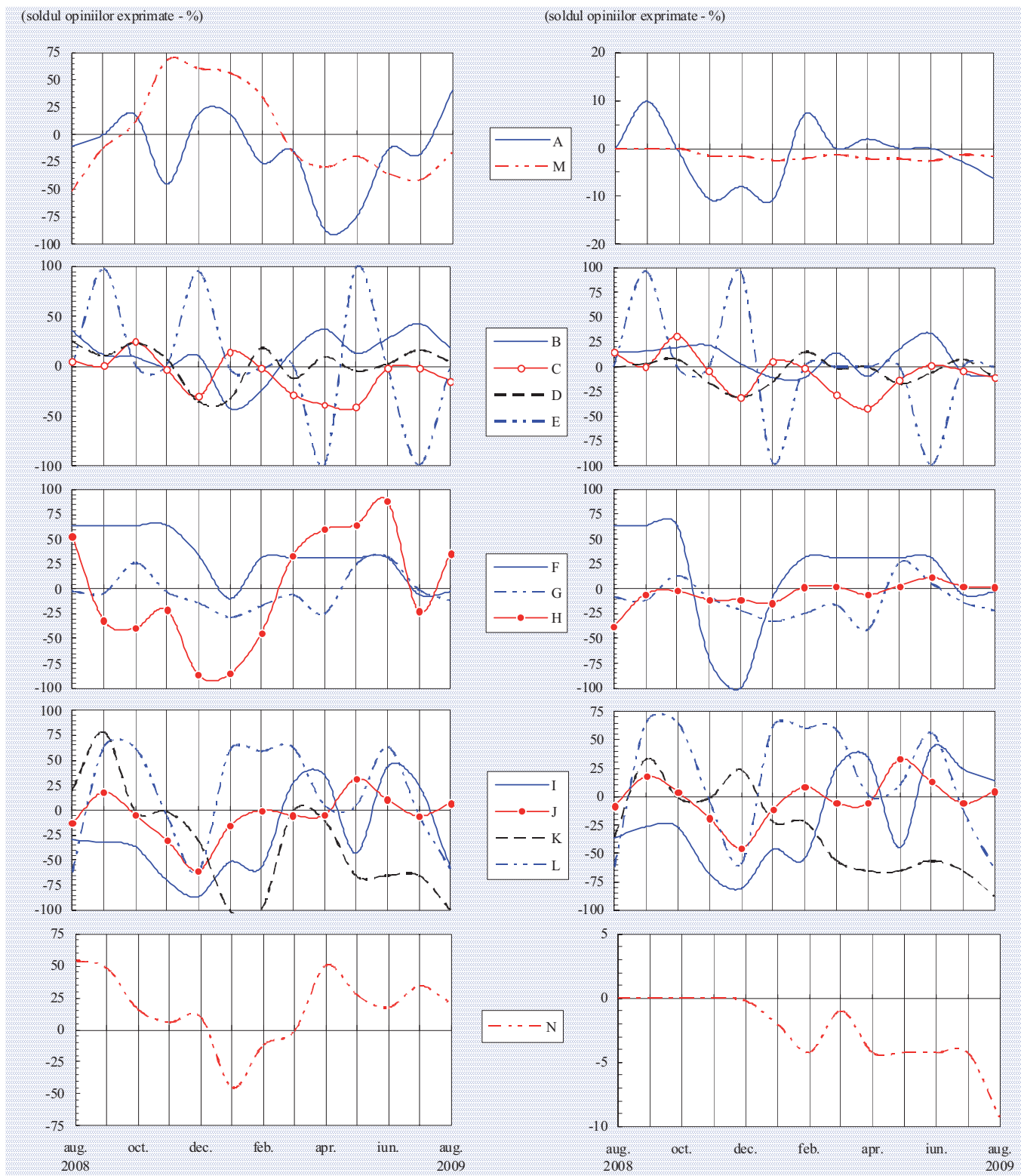
Traectoria descendentă a performanței economice din industrie se va datora, în principal, estimărilor negative formulate pentru industria mijloacelor de transport, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și pentru activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor (solduri conjuncturale cuprinse între -98 și -35 la sută). Nu se întrevăd modificări ale ratei profitabilității îndeosebi în industria alimentară, industria materialelor de construcții și în industria de prelucrare a lemnului (ponderile opiniilor de acest tip variază între 69 și 79 la sută din totalul fiecărei ramuri).

Rata profitabilității:
industrie ↘
construcții →

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

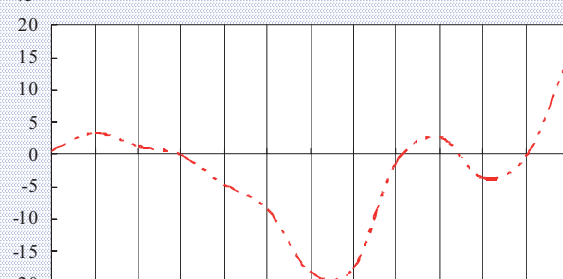
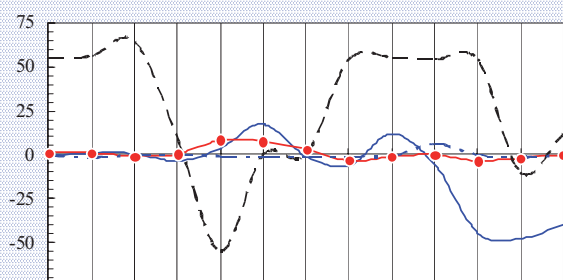
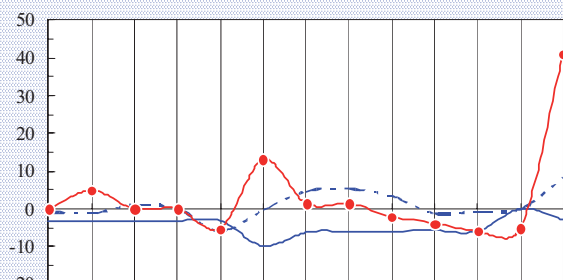
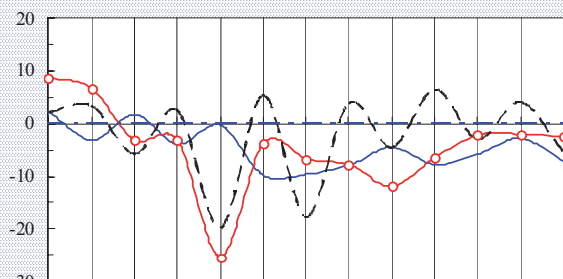
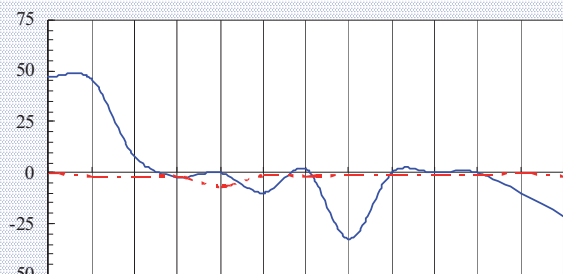
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea stocurilor de materii prime

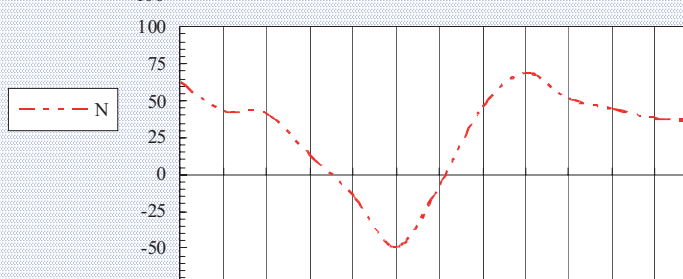
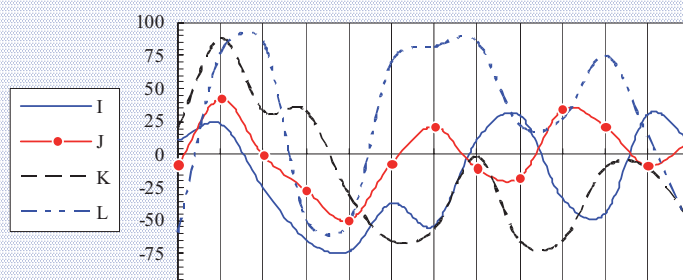
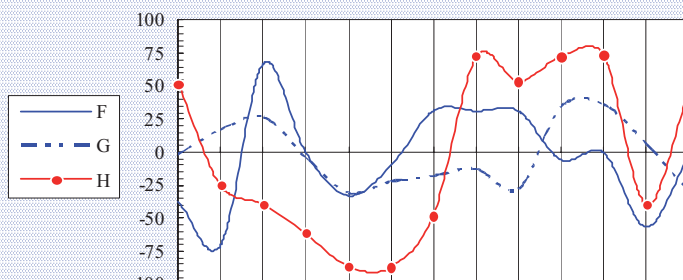
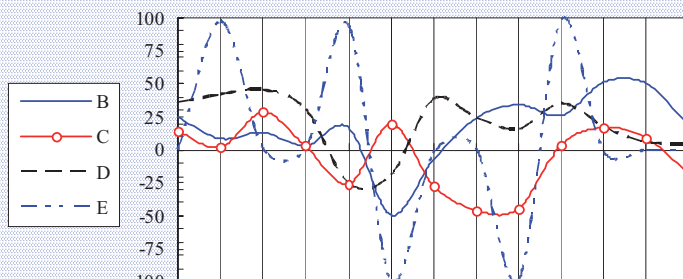
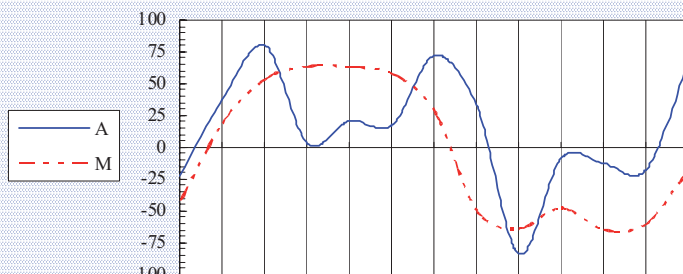
Tendința preconizată a producției

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

aug. 2008 oct. dec. feb. apr. iun. aug. 2009

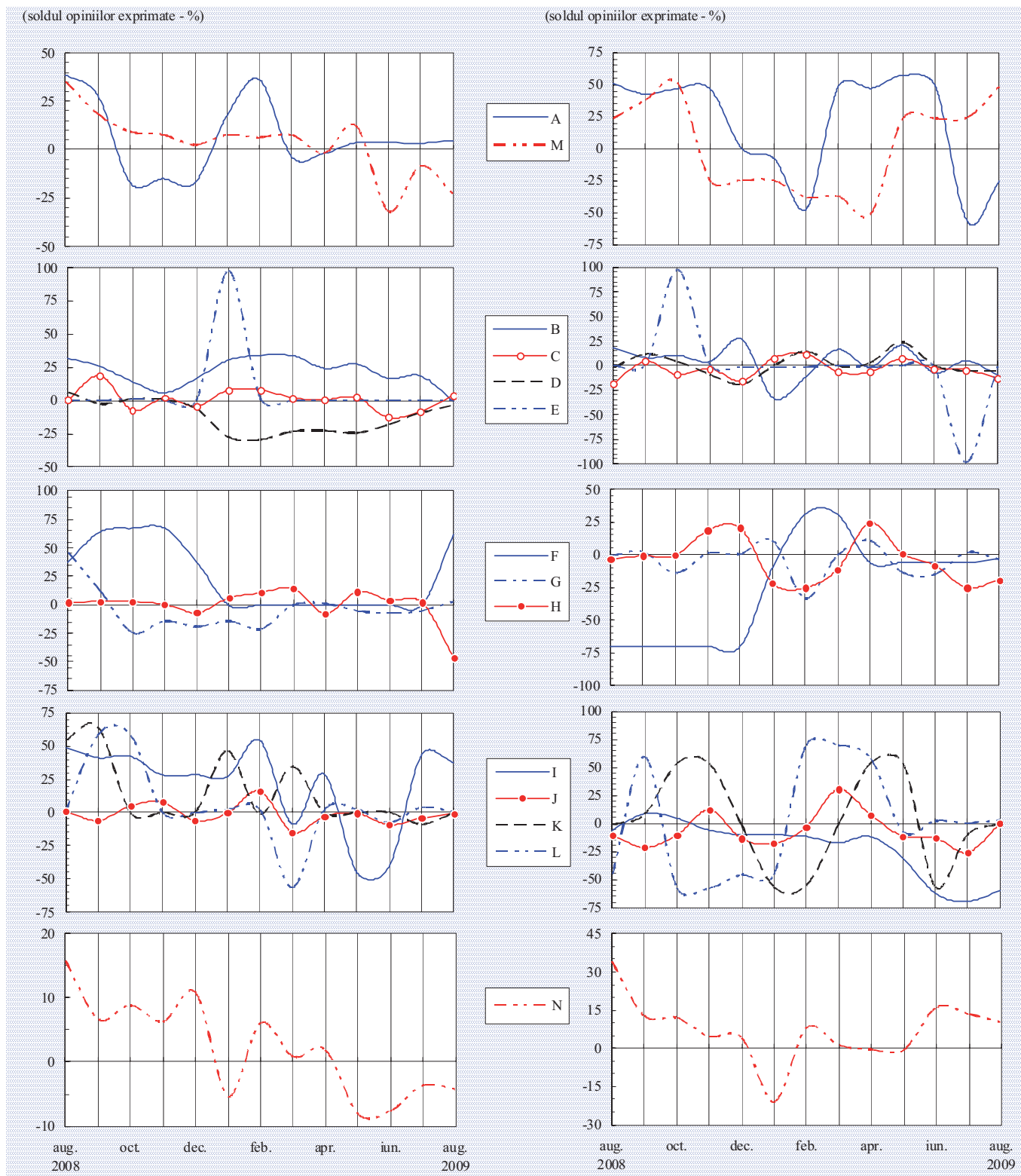

aug. 2008 oct. dec. feb. apr. iun. aug. 2009

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

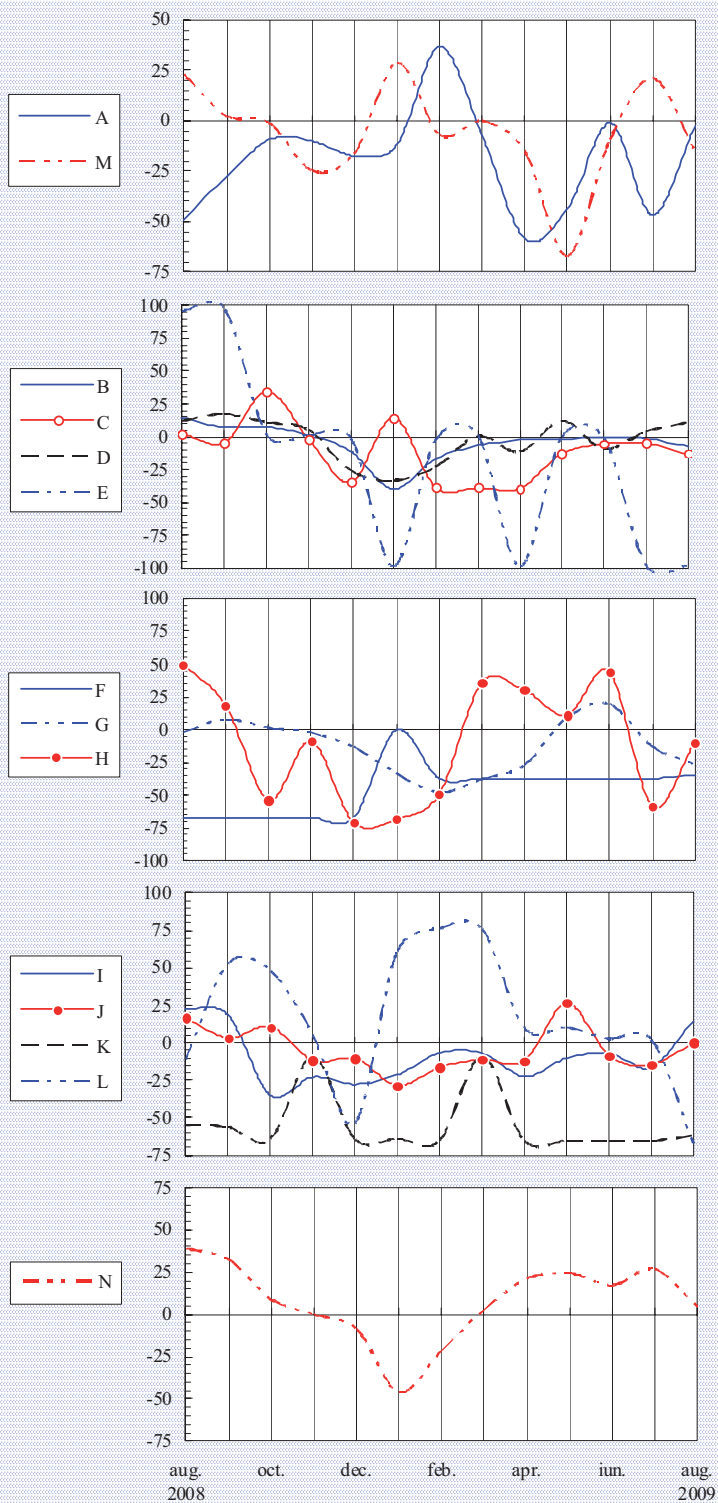
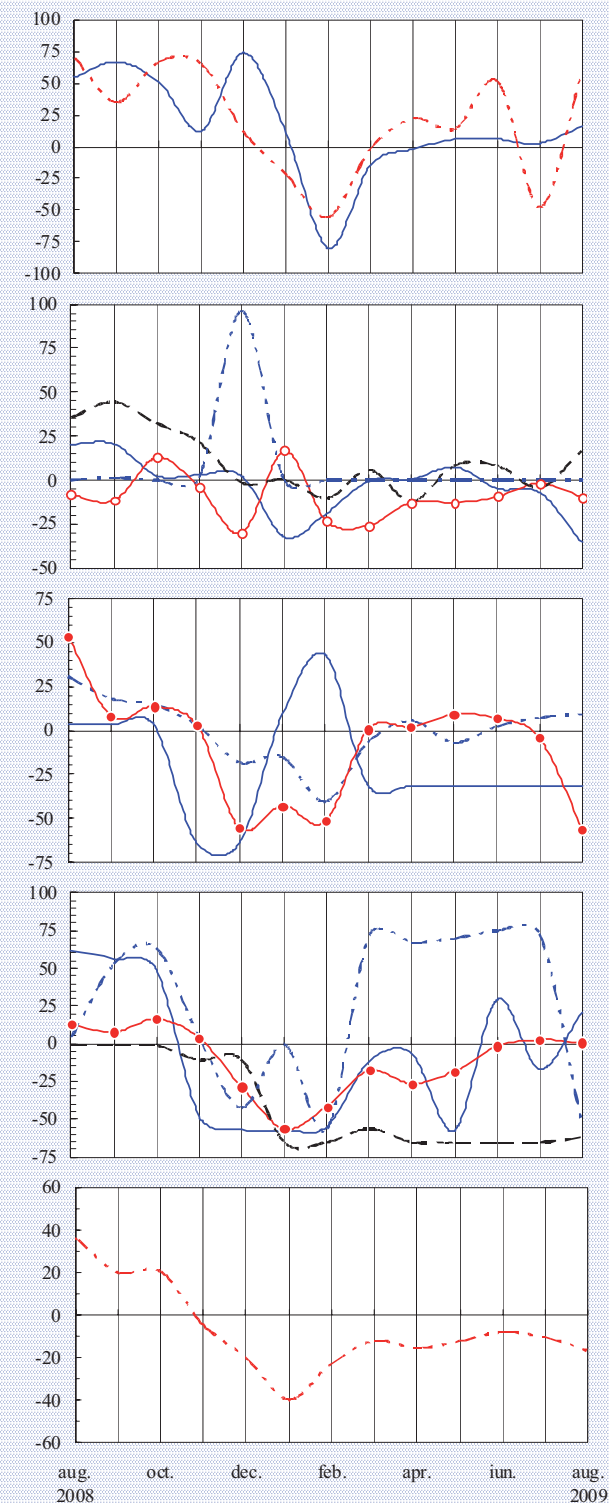
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A** - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B** - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C** - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D** - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E** - tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor;
- F** - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G** - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H** - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I** - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J** - mașini și echipamente; mașini și aparate electrice;
- K** - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L** - mijloace de transport;
- M** - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N** - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se solicită aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

În urma prelucrării datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul conjunctural, prin diferența dintre ponderea aferentă variantelor extreme (de exemplu, „ascendent”/„mai mult decât suficient” versus „descendent”/„insuficient”). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este inclus în calculul soldului conjunctural.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 19 august 2009.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate
de Direcția Studii Economice, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.*

internet: <http://www.bnro.ro>